

Innhold

Forord	5
Kapittel 1	
Foreldresamarbeid som partnerskap	9
Kapittel 2	
Foreldresamarbeid i den norske barnehagen	15
Strukturer og aktører i samarbeidet	15
Hva vi vet om foreldresamarbeid i norske barnehager	17
Generelle trekk ved foreldresamarbeidet	18
Foreldres og barnehageansattes erfaringer med samarbeid	19
Medvirkning knyttet til pedagogiske prioriteringer og pedagogisk innhold	27
Brukerrelasjon, ekspertrelasjon og partnerskap	31
Kapittel 3	
Deliberativt demokrati	36
Liberalt, representativt demokrati	36
Opprinnelsen til deliberativt demokrati	38
Essensen i deliberativt demokrati	40
Den deliberative prosessen og deliberativ deltakelse	44
Implementering av deliberativt demokrati i eksisterende samfunn – to ideer	53
To forgreninger av deliberativt demokrati	53
Implementering av deliberative praksiser i eksisterende demokratiske systemer	57
Konklusjon og overføring til en barnehagekontekst	59

Kapittel 4

Deliberativt demokrati som modell for foreldresamarbeid i barnehagen 61

Deliberativt demokrati i en barnehagekontekst 61

Den Habermas-inspirerte bottom-up-tilnærmingen 62

 Initiering – offentlige meningsdannende deliberasjoner 63

 Beslutningstakende deliberasjoner 66

 Implementering – offentlige begrunnelser 68

 En modell av bottom-up-tilnærmingen – initiativ fra foreldre 70

Den Fishkin-inspirerte top-down-tilnærmingen – initiativ fra barnehagen . 78

 En modell over top-down-tilnærmingen 79

 Oppsummering av top-down-tilnærmingen 85

Å forme en deliberativ kultur – modellering og metakommunikasjon 86

 Å modellere ønsket adferd 86

 Å metakommunisere om den deliberative modellen 87

 Å forme kulturen – konklusjon 88

Deliberativt demokrati som modell for partnerskap 90

Kapittel 5

Deliberativt demokrati som modell for studentmedvirkning 91

En deliberativ tilnærming til studentmedvirkning 92

 Gjensidige forventningsavklaringer 93

Det videre arbeidet med deliberativ studentmedvirkning 99

 Bottom-up-tilnærmingen til studentmedvirkning 99

 Top-down-tilnærmingen til studentmedvirkning 104

En opplevelse av deliberativ studentmedvirkning 107

Modellering, internalisering og overføring til barnehagen 111

Kapittel 6

Realisering og implementering av en deliberativ tilnærming til foreldresamarbeid 114

Forventninger til barnehageansatte og foreldre 115

Forventninger til nyutdannede barnehagelærere 116

Ulikt verdigrunnlag og ulik kulturell bakgrunn 119

Deliberativt foreldresamarbeid – ikke et utopisk ideal 121

Referanser 123